РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Обобщена справка връзка с изискванията на чл.29, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО) във връзка със становище по екологична оценка /ЕО/ №7– 4/2022 г. на Интегрирана териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021 – 2027 г.

1. Съответствието на ИТСР на ЮИР за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. с основните резултати и препоръки от документацията по ЕО, с резултатите от консултациите, с условията, мерките и ограниченията, включени в Становище по ЕО №7-4/2022 г.;

2. Съответствието на ИТСР на ЮИР за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. с обоснованата в Становище по ЕО № 7-4/2022 г. алтернатива по чл. 26, ал. 2, т. 6 от Наредбата за ЕО;

3. Степента, в която мерките по чл. 26, ал. 2, т. 7 и т. 8 от Наредбата за ЕО са предвидени в ИТСР.

По отношение т. 1 Съответствието на ИТСР на ЮИР за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. с основните резултати и препоръки от документацията по ЕО, с резултатите от консултациите, с условията, мерките и ограниченията, включени в Становище по ЕО №7-4/2022 г.;

Интегрираната териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 е средносрочен стратегически планов документ с регионален обхват, който определя политическата, икономическата, пространствената и тематична рамка на развитието на региона в годините на новия програмен период 2021-2027 г. Териториалният обхват на стратегията включва областите Бургас, Сливен, Стара Загора и Ямбол с общо 33 общини. Стратегията е разработена в съответствие с *Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.* (Актуализация 2019 г.) и отчита предвижданията на регионално ниво на секторните стратегии в областта на икономическото развитие, здравеопазването, образованието, науката, социалните

услуги, транспорта, водния сектор, енергетиката, широколентовите комуникации, туризма и околната среда. Определените цели и приоритети за развитие на Югоизточен регион в периода 2021-2027 г. са в съответствие с целите и стратегиите на *Националната програма за развитие: България 2030, Актуализираната национална концепция за пространствено развитие,* както и целите на политиките на ЕС за сближаване и регионално развитие след 2020 г. ИТСР на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 е част от системата от документи за планиране на пространственото развитие, регламентирани със *Закона за регионалното развитие.*

ИТСР за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 е съобразена с наличните съотносими стратегически документи на национално и европейско ниво, имащи отношение към нея.

Съгласно извършените в доклада за екологична оценка анализи, изводи и заключения за очакваните въздействия върху околната среда и човешкото здраве е направено обобщение на въздействията на ниво:

- Стратегически приоритети и специфични цели - очаква се реализирането на Стратегическите приоритети да доведе до: устойчива околна среда, усвояване на ресурсите по ефективен и устойчив начин, развитието на „синя" икономика и иновативни МСП в областта на нисковъглеродната икономика, редуцирането на количествата отпадъци, генерирани в процеса на производство чрез въвеждане на кръгова икономика, подобряване на здравната инфраструктура и социалните услуги, опазване и възстановяване на природното и културното наследство, биологичното разнообразие, насърчаване на екосистемните услуги и „зелената" градска инфраструктура, подобряване на качествата на градската и агломерационна среда, което ще окаже дългосрочно положително постоянно пряко и косвено кумулативно въздействие върху населението, човешкото здраве и околната среда.;
- Цели и конкретни допустими дейности и мерки - очаква се прилагането на предвидените дейности и мерки да доведе до подобряване качеството на атмосферния въздух в населените места, намаляване на емисиите на парникови газове, развитието на градските общини, ограничаване на шума от обществения

градски транспорт в населените места, подобряване състоянието на зелените градски пространства, подобряване на здравната, социалната и културната инфраструктура и увеличаване на материалните активи, което ще окаже дългосрочно положително постоянно пряко и косвено кумулативно въздействие върху населението, човешкото здраве и околната среда. В доклада за екологична оценка са препоръчани адекватни мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия от изпълнението на ИТСР на Югоизточен регион. Не се очакват значителни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве. Очаква се прилагането на ИТСР да доведе до комплексно положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве при изпълнение на предложените в доклада за екологична оценка мерки.

По отношение т. 2 - Съответствието на ИТСР на ЮИР за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. с обоснованата в Становище по ЕО № 7-4/2022 г. алтернатива по чл. 26, ал. 2, т. 6 от Наредбата за ЕО;

В документа са анализирани са Алтернатива 1 - „Нулева алтернатива" и Алтернатива 2 - „Развитие при условие, че се прилагат мерките и дейностите, предложени в ИТСР на Югоизточен регион.

Съгласно документацията „Нулева алтернатива" представлява продължение на настоящите процеси и тенденции на развитие без прилагане на ИТСР на Югоизточен регион. Алтернатива 1 е неприемлива, тъй като стратегията е изискуем документ съгласно *Закона за регионалното развитие.* По отношение на опазване на околната среда и човешкото здраве се очаква отрицателно въздействие, тъй като не се предвиждат приоритети и цели, които да доведат до балансирано и устойчиво управление на околната среда, развитие на научния потенциал и квалификацията на хората, подобряване на конкурентоспособността на района.

Съгласно заключението в документацията от екологична гледна точка е мотивирана избраната алтернатива за съгласуване на ИТСР на Югоизточен регион по Алтернатива 2, която ще доведе до комплексно положително въздействие върху околната среда и здравето на хората, при изпълнение на мерките от доклада за екологична оценка. С изпълнението на Алтернатива 2 се осигурява пълно съобразяване

и изпълнение на екологичните приоритети на Национална програма за развитие България 2030.

По отношение т.3 - Степента, в която мерките по чл. 26, ал. 2, т. 7 и т. 8 от Наредбата за ЕО са предвидени в ИТСР.

Мерките и условията, произтичащи от Становището по ЕО на ИТСР на ЮИР за периода 2021-2027 г. са отразени в окончателния вариант на Стратегията, която ще бъде внесена за разглеждане и приемане от Министерския съвет на Република България. Те са в нова точка 7: **„ПРЕДВИДЕНИ МЕРКИ СЪС СТАНОВИЩЕ ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ИТСР ЮИР – МОСВ №7-4/2022.“**

I. Мерки и условия за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия от осъществяването на ИТСР за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 върху околната среда и човешкото здраве

А. При прилагането на ИТСР за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 да се изпълняват следните мерки и условия:

1. Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от ИТСР на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г., да се одобряват само след произнасяне с акт на компетентните органи по околна среда по реда на глава шеста от ЗООС и/или чл. 31 на ЗБР и при съобразяване с условията и мерките в съответния акт.

2. При проектирането и изграждането на обекти, потенциални източници на вредности в околната и жизнената среда, местоположението им да се определя съобразно предвидените за тази дейност устройствени зони и територии, съгласно действащите устройствени планове и да се съобразява с близостта на обекти подлежащи на здравна защита, зони и територии, в които са разположени такива обекти и водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, с или без учредени със заповед санитарно-охранителни зони.

3. Реализирането на инвестиционни предложения и мерки в областта на здравеопазването, посочени в цел 2.2.1 *„Достъп до качествени здравни услуги"* да се

съгласуват със съответната Регионална здравна инспекция (РЗИ), на чиято територия ще се реализират предвижданията.

4. Всички проекти свързани с подобряване качеството и безопасността на питейната вода в населените места от региона да се съгласуват със съответната РЗИ. Процесите свързани с изграждането на нови водоизточници да се изпълняват при спазване на здравните изисквания, включително и по реда на чл. 36, ал. 1 от *Закона за здравето*.

5. При реализирането на проекти свързани с изпълнение на транспортна свързаност в близост до обекти и зони, подлежащи на шумозащита да се извършват необходимите проучвания и обследвания и при необходимост още на най-ранен етап да се предвидят съответните шумозащитни и виброзащитни мерки.

6. Потенциалните интервенции, произтичащи от стратегията да се прилагат при стриктно спазване на приложимите разпоредби от *Закона за водите* и подзаконовите актове към него и да бъдат съобразени с ПУРБ и ПУРН за съответните райони за басейново управление, Морската стратегия на Република България, както и с техните актуализации за периода 2022-2027 г.

7. *При прилагането на ИТСР на ЮИР 2021-2027 г. да се спазват съответните забрани и ограничения в поясите на санитарно-охранителни зони, регламентирани от* Наредба № 3/2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използване за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

8. За дейности попадащи в имоти, които граничат иди са в близост до воден обект Черно море да се спазват забраните и ограниченията произтичащи от Закона за устройството на черноморското крайбрежие (ЗУЧК) относно заустване на отпадъчни води. Да не се възпрепятства свободния достъп до водния обект - Черно море. Да се спазват относимите забрани и ограничения от ЗУЧК.

9. Планирането и изграждането на терени за разполагане на нови жилищни райони, обекти с обществено предназначение и големи транспортни пътища, да се съобразява с наличието на предприятия с нисък или висок рисков потенциал и безопасните разстояния до тези предприятия и при необходимост да се

предприемат допълнителни технически мерки за ограничаване рисковете за човешкото здраве и околната среда.

10.При устройственото планиране на територията да се прави детайлно обследване за наличието на предприятия с рисков потенциал в близост до проектираните обекти и трасета.

11.Планирането и изграждането на нови и измененията на съществуващи предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал да се извършва при съобразяване на безопасните разстояния до жилищни райони, площи с обществено предназначение, зони за отдих, големи транспортни пътища, и когато е целесъобразно до райони с особена природозащитна чувствителност и обекти на културно-историческото наследство в околностите на предприятията, с цел тяхното опазване.

12.Провеждане на теренни издирвания на археологически обекти (недеструктивен метод) в потенциалните площадки за изграждане на нови проекти/инвестиционни предложения.

13.При регистриране на археологически обекти, предприемане на съответните действия съгласно разпоредбите на *Закона за културното наследство* (ЗКН). При изграждане на нови обекти да се упражнява наблюдение от археолози по време на изкопните дейности, съгласно изискванията на чл. 161, ал. 2 от ЗКН.

Действие към мерки и условия от № 1 до № 13 – Преди всички фази на приемане на документи от бенефициенти по определена отворена процедура по ПРР, мерките ще бъдат включени в съответните насоки за кандидатстване/указанията към бенефициентите.

II. Мерки за наблюдение и контрол при прилагане на ИТСР за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2:

На всеки три години **от прилагането на програмата възложителят да изготвя** доклади по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда при прилагането на ИТСР на ЮИР от ниво 2 за периода 2021-2027 г., включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването на плана. Изготвените доклади да се представят в Министерство на околната среда и водите за одобряване.

Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на ИТСР за развитие на Югоизточен регион да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори:

Мярка по наблюдение и контрол	Индикатори	Източник на информация
ЦЕЛ 1.1.3 Осъществяване на плавен и ефективен индустриален преход, свързан с екологична устойчивост и ресурсна ефективност		
1. Въвеждане на нисковъглеродни и безотпадни технологии, редуциране на количествата отпадъци, генерирани в процеса на производство.	- Намалени количества на отпадъците-тона	-Бенефициенти, -РИОСВ, -Еколог на съответната община, -Общински администрации.
Специфична цел 1.2. Развитие на синя икономика, туризъм и селско стопанство с повишена добавена стойност		
2. Подкрепа на туристическата инфраструктура, реставрация и консервация на недвижими културни ценности от архитектурното наследство.	- реставрирани и консервирани недвижими културни ценности от архитектурното наследство -бр.	-НИНКН; -Регионален исторически музей; -Областни (общински) отчети;
ЦЕЛ 2.2.3. Подобряване на културната и спортната инфраструктура		

3. Ремонт и модернизиране на съществуващата, както и изграждане на нови обекти на спортната инфраструктура в отделните общини на ЮИР	- модернизирани обекти на спортната инфраструктура -бр. - новоизградени обекти на спортната инфраструктура ь-бр.	- Бенефициенти; - РИОСВ; -еколог на съответната община; -Общински администрации
Специфична цел 2.3. Изграждане и/или рехабилитация на техническата инфраструктура		
4. Изграждане и/или модернизация на техническа инфраструктура - Водоснабдителни и канализационни мрежи, пречиствателни станции за отпадъчни води.	- Изградено водоснабдяване км. -Доизграждане и рехабилитация на водопроводни мрежи - км. -Рехабилитация на канализационни мрежи - км - Изградени канализационни мрежи - км -Изградени пречиствателни станции за отпадъчни води, които се подпържат от ВиК оператор и функционират - бр.	-Бенефициенти; -РИОСВ (за брой изградени ПСОВ); -еколог на съответната община; -Общински администрации; -ВиК
5. Повишаване на нивата на рециклиране на отпадъци, чрез разширяване на системите за разделно събиране и изграждане на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци и инсталации за третиране на биоразградими отпадъци. Извършване на рекултивация на депата за битови отпадъци, които	-въведени системи за разделно събиране- бр.; -изградени инсталации за предварително третиране и инсталации за третиране на биоразградими отпадъци - бр.; -извършени рекултивации на депа за битови отпадъци - бр.	-Бенефициенти; -РИОСВ; -еколог на съответната община; -Общински администрации.

не отговарят на нормативните изисквания.		
Стратегически приоритет 1: Подкрепа за устойчива и интелигентна икономика на ЮИР, Специфична цел 1.2. Развитие на синя икономика, туризъм и селско стопанство с повишена добавена стойност; Стратегически приоритет 2: Подобряване на образователното равнище на населението и качеството на живот в ЮИР, Специфична цел 2.4. Чиста околна среда; Стратегически приоритет 3. Териториално сближаване и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони, Специфична цел 3.3 Развитие на трансграничното и транснационалното сътрудничество.		
6. Реализиране на мерки по адаптация към климатичните промени в секторите „Градска среда", „Води", „Транспорт", „Селско стопанство", „Гори" от Националната стратегия за адаптация и План за действие към нея*	бр. мерки	-Бенефициенти; -еколог на съответната община; -Общински администрации.
*https://www.moew.government.bg/bg/klimat/mejdunarodni-pregovori-i-adaptaciya/adaptaciya/		
Специфична цел 2.4 Насърчаване на нисковъглеродна икономика, зелени инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата, превенция и управление на риска от Приоритет 2		
7. Изпълнение на мерки в защитени зони от мрежата „Натура 2000" от Националната рамка за приоритетни дейности за Натура 2000 (НРПД) - за периода 2021-2027 г., планирани за Югоизточен регион.	Площ на природни местообитанията и местообитания на видове, върху които са приложени мерки за подобряване на състоянието им (в хектари)	Управляващите органи, съгласно планирания източник на финансиране в НРПД 2021-2027 г.

Действие № 14/2/: Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на ИТСР СИР за периода 2021-2027 г. ще се извършват въз основа на специфичните екологични индикатори, предвидени в проекта на програма, които ще се.

отчитат в докладите по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда на всеки три години от прилагането на ИТСР ЮИР за периода 2021-2027 г

При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда и/или човешкото здраве да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Действие № 15/3/: При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда и/или човешкото здраве Управляващият орган на ПРР 2021-2027 ще предложи и предприеме своевременни мерки за възможното им отстраняване.